

Εἴπατε παρατηρήσετε ὅτι κανὼς μίσ
σφαίρας ἔχει ὀλιγωτέραν δύναμιν καὶ
ταχύτητα ἀφ' εἰς προσκρέσῃ ἐς κανένα
ταχον ὅπερ νὰ τὴν ἀντιπέμψῃ ὅπιστα,
ὅτω καὶ τὸ φῶς ἀτουῇ ὅταν ἀντανα-
κλάται ἀπὸ κανένα σῶμα. Οὐδεν αὐτὸ-
τὸ λευκοειδὲς φῶς ὅπερ μᾶς ἔρχεται ἀ-
πὸ τὴν Σελήνην εἶναι τὸ ἴδιον φῶς τῷ
Ηλίῳ, διὰ νὰ διέλθῃ ὅμως ἀπὸ τὴν
Σελήνην ἀς ἡμᾶς, πρέπει ἀφεύκτως νὰ
ἔλθῃ κατ' ἀντανάκλασιν. Χάνει ἄρα
πολὺ ἀπὸ τὴν δύναμιν, ὁξύτητα καὶ
ζωηρότητα ὅπερ ἔχει ὅταν προσέβαλεν
ἀμέσως ἀπὸ τὸν Ηλίον κατ' εὐθέαν
εἰς τὴν Σελήνην. Κατὰ τὸν αὐτὸν λό-
γον δὲ καὶ αὐτὸ τὸ λαμπρότατον φῶς
ὅπερ ἡμᾶς λαμβάνομεν ἀπὸ τὸν Ηλίον,
τὸ ὅποῖον ἡ Γῆ ἀντανακλᾷ ἀς τὴν Σε-
λήνην πρέπει ἀφεύκτως νὰ εἶναι ἕνα λευ-
κοειδὲς φῶς ὅταν φεύγει ἐκεῖ. Δοιπὸν
ἐκεῖνο ὅπερ μᾶς φαίνεται φωτεινὸν ἀς τὴν

Σελήνην, καὶ ὅπερ μᾶς φωτίζει ἀς τὸ διάσημα τῶν νυκτῶν μας εἶναι τὰ μέρη τῆς Σελήνης ὅπερ ἔχουν ἡμέραν, καὶ ἀμοιβαίως πάλιν τὰ μέρη τῆς Γῆς ὅπερ ἔχουν ἡμέραν ὅταν εἴναι γυρισμένα πρὸς τὰ μέρη τῆς Σελήνης ὅπερ ἔχουν νύκτα τὰ φωτίζουν ἐπίσης. Εἰπαδὴ καὶ ὅλα ἐξήρτυνται ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποῖou ἡ Σελήνη καὶ ἡ Γῆ ἀντικρύζουνται. Οὐδεν τὸ νὰ μὴ βλέπωμεν τὴν Σελήνην ἀς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς νεφενίας προθέρχεται ἀπὸ τῆς ὅτι ἡ Σελήνη τότε εἴναι μεταξὺ Ήλίου καὶ Γῆς, καὶ περιπατᾷ τὴν ἡμέραν μαζὶ μὲ τὸν Ήλιον, ἀς τρόπον ὅπερ ὅλο τὸ ἥμισυ μέρος τῆς ὅπερ ἔχει ἡμέραν ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ εἴναι γυρισμένου πρὸς τὸν Ήλιον. Οὐλον δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ ὅπερ ἔχει νύκτα νὰ εἴναι γυρισμένου πρὸ ἡμᾶς. Καὶ ὅτω ἡμᾶς μὲν δὲν ἔχομεν τὸν τρόπον νὰ ἴδωμεν αὐτὸ τὸ ἥμισφαίριον μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ παι-

τελῶς κανένα φῶς διὰ νὰ φχνῇ. Αὐτὸ
ῦμως τὸ ἥμισυ τῆς Σελήνης ὅπερ ἔχει
υὔκτα ὄντας γυρισμένου πρὸς τὸ ἥμισυ
μέρος τῆς γῆς ὅπερ ἔχει ἥμέραν μᾶς
βλέπει βίβαια χώρις νὰ τὸ βλέπωμεν.
Καὶ μᾶς βλέπει ἐς τὸ ἴδιον χῆμα ὅπερ
βλέπομεν ἡμεῖς τὴν Πανσέληνον, ὡς ε
τότε ὡς πρὸ τὸς κατοίκων τῆς Σελήνης
εἶναι Πάνγαιος, αὖ μοι συγχωρῆται
αὐτὴ ἡ ἔκφραστις. Εὐφεξῆς ἡ Σελήνη
προχωρεῖσα εἰς τὸν μηνιαῖον κύκλου τῆς
ἔλευσερθται ὅπωσδε ἀπὸ τῆς νὰ εἶναι
ὑποκάτω ἐς τὸν Ήλιον, καὶ ἀρχίζῃ νὰ
γυρίζῃ πρὸς ἡμᾶς μίσην μικρὰν κόχην ἀ-
πὸ τὸ πεφωτισμένου ἥμισυ μέρος τῆς,
καὶ ίδε τότε εἶναι ἡ μηνοειδῆς Σελήνη.
Τότε ἐπίσης καὶ τὰ μέρη τῆς Σελήνης
ὅπερ ἔχειν υὔκτα ἀρχίζειν νὰ μὴ βλέπειν
πλέον ὅλο τὸ ἥμισυ μέρος τῆς Γῆς
ὅπερ ἔχει ἥμέραν, ὡς ε ὡς πρὸς αὐτὰ ἡ
Γῆ εἶναι φεύγεια.

Δὲν χρειάζεται περισσότερον, ἅπε μὲ
δρμὴν ἡ Μαρκέζα. Οὐλα τὰ λοιπὰ ἡμ-
πορῶ νὰ τὰ μάθω ὅταν θέλω καὶ νοσι-
μεύωμαι, φθάνει μόνου νὰ συλλογισθῶ
ἐπάνω εἰς αὐτὰ ἔνα λεπτὸν, καὶ νὰ πε-
ριφέρω τὴν Σελήνην εἰς τὸν μηνιαῖον κύκ-
λου τῆς. Βλέπω λοιπὸν ἐν γένει ὅτι
εἰς τὴν Σελήνην ἔχουν ἔνα μῆνα κατ'
ἀντεξραμμένου λόγου τῷ ἐδικέ μας μη-
νὸς, καὶ βάζω σίχημα πῶς ὅταν ἡμεῖς
ἔχωμεν Πανσέληνον, τέτο προέρχεται
κανὸς ὁ, τι ὅλο τὸ ἥμισυ φωτεινὸν μέ-
ρος τῆς Σελήνης εἶναι γυρισμένον πρὸς ὅλο
τὸ ἥμισυ σκοτεινὸν μέρος τῆς Γῆς, καὶ
ὅτι τότε δὲν μᾶς βλέπουν ἐκεῖνοι παντε-
λῶς, ἀλλὰ μετρεῦν νέαν Γῆν. Δὲν ἀγα-
πῶσα ὅμινος νὰ μ' ἐλέγχῃ τινὰς ὅτι ἐδιη-
γήθηκα πολλὰ κατὰ πλάτος ἔνα πρᾶγ-
μα τόσον εὔκολον. Μὰ αἱ ἐκλέψεις
πῶς εἶναι; Αὐτὸ συνίσαται εἰς τὴν θέ-
λησίν σας νὰ τὸ ἐννοήσητε, τὴν ἀπε-

κρ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΦΙΛΟΦΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΝΕΟΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΡΟΥ
ΕΠΙ ΚΑΙ ΗΓΗΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ

κρ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΦΙΛΟΦΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΝΕΟΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΡΟΥ
ΕΠΙ ΚΑΙ ΗΓΗΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ

κρίθην. Ε'πειδὴ καὶ ὅταν εἴναι νέα Σελήνη, ὅπερ ἔστι ὅτι ἡ Σελήνη εἴναι μεταξὺ τῆς Ήλίου καὶ τῆς Γῆς, καὶ ὅτι ὅλο τὸ ἥμισυ σκοτεινὸν μέρος τῆς εἴναι γυρισμένον πρὸς ἡμᾶς ὅπερ ἔχομεν ἡμέραν. **Βλέπετε πολλὰ καλὰ ὅτι ὁ θάνατος αὐτῷ τῇ σκοτεινῇ ἥμισφαιρίᾳ τῆς Σελήνης πίπτει πρὸς ἡμᾶς, ὃς εὖτε ἡ Σελήνη ἔλανῃ σωζάς μὲν ἀκριβεαν ὑποκάτω εἰς τὸν Ήλιον, αὐτὸς ὁ θάνατος μᾶς τὸν κρύπτει, καὶ εὖτε ταῦτῷ σκοτεινιάζει μέρος τὸ ἀπὸ τὸ ὅλον ἥμισυ φωτεινὸν μέρος τῆς Γῆς, τὸ ὅποιον ἦτον ὄρατὸν εἰς τὸ ἥμισυ σκοτεινὸν μέρος τῆς Σελήνης. καὶ ἵδε λοιπὸν μία ἐκλεψίς Ήλίου διὰ ἡμᾶς εἰς τὸ διάσημα τῆς ἡμέρας μας, καὶ μία ἐκλεψίς Γῆς διὰ τὴν Σελήνην εἰς τὸ διάσημα τῆς νυκτός της. Οὕτων δὲ πάλιν εἴναι Πανσέληνος, τότε ἡ Γῆ καται μεταξὺ Σελήνης καὶ Ήλίου, εἰς τρόπον ὅπερ ὅλο τὸ ἥμισυ μέρος τὸ σκο-**

τανὸν τῆς Γῆς εἶναι γυρισμένον πρὸς ὅλο
τὸ ἥμισυ φωτεινὸν μέρος τῆς Σελήνης.
Οὐδὲν οὐκίος λοιπὸν τῆς Γῆς πίπτει πρὸς
τὴν Σελήνην, ὡς εἴ τότε ἡ Γῆ πέσῃ κατά-
κάνθετον ἐπάνω ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς Σελή-
νης Νέλαι σκοτεινάσαι ὅλο τὸ ἥμισυ ἐκά-
νθο φωτεινὸν μέρος ὅπερ βλέπομεν, καὶ
ἐνταυτῷ Νέλαι ἀποσερήσαι τὸν Ήλίου
ἀπὸ αὐτὸν τὸ ἥμισυ φωτεινὸν μέρος ὅπερ
ἔχειν ἥμέραν. Ι' δεὶς αὖτε μία εἰκλεψίς
Σελήνης διὰ τὸ ἥμερον ἀπὸ τὸ διάζημα τῆς
υπερτός μας, καὶ μία εἰκλεψίς Ήλίου
διὰ τὴν Σελήνην ἀπὸ τὸ διάζημα τῆς ἥ-
μέρας ὅπερ ἐνετρύφα. Τὸ νὰ μὴ συμ-
βαίνει δὲ εἰκλεψίας κάτε φορὰν ὅπερ ἡ
ἡ Σελήνη εἶναι μεταξὺ Ήλίου καὶ τῆς
Γῆς, ἡ ἡ Γῆ καται μεταξὺ Ήλίου καὶ
Σελήνης, προέρχεται ἀπὸ τοῦ ὅτι συχ-
νάκις αὐτὰ τὰ τρίχ σώματα δὲν εὑρίσ-
κονται σωστὰ μὲν ἀκρίβειαν τεταγμένα
κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ ἀκολόθως

τὸ σῶμα ὅπῃ ἔπρεπε νὰ κάμη τὴν ἐκλα-
ψιν δίπται τὸν Ἰσκιον τα ὅπωσδεν πλα-
γίως εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἔμελε νὰ σκεπα-
θῇ. (έ)

Μεγάλως ἀπορῶ, ἔπειν ἡ μαρκέζα,
ἀφ' ἧς χρύπτεται τόσου ὀλίγου μυζήριου
εἰς τὰς ἐκλάψιες νὰ μὴν ἡμπορῆ ὁ κόσ-
μος νὰ ἔννοιήσῃ τὸ αἴτιον. Αὖχ! ἀλη-
θινὰ κερά με., τὴν ἀπεκρίσην, ἔνας
πολλὰ ἔστι τὰ ὅποια κατὰ τὸν τρό-
που ὅπῃ πρὸς τὰς ἐκλάψιες φέρονται,
πολὺν καιρὸν ἀκόμι δὲν θέλων ἔννοιήσει
τὸ αἴτιον. Επειδὴ καὶ εἰς ὅλας τὰς
Αὐτολικὰς Ινδίας δοξάζειν, ὅταν ὁ
Ηλιος ἡ ἡ Σελήνη ἐκλάπη, ὅτι ἔνας
δράκων ὁ ὅποιος ἔχει κατάμαυρα νύχια
τὰ ἀπλώνει ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰς ἀξέρεις
θέλωντας νὰ τὰς κυριεύσῃ, καὶ βλέπε-
τε εἰς τὸ διάζημα ἐκεῖνο τῆς ἐκλάψεως
ὅλα τὰ ποτάμια σκεπασμένα ἀπὸ κε-

114 ΒΡΑΔΙΑ' Β'.

φάλια Ι'νδῶν, οἱ ὅποῖοι χύνονται ἐώς
αἱ τὸν λαιμὸν μέσα ἐἰς τὸ νερὸν, μὲ τὸ
υὰς εἶναι ἡ τοιαύτη θέσις πολλὰ εὐλαβη-
τικὴ κατὰ τὴν δόξαν των, καὶ ἀρμοδιω-
τάγη εἰς τὸ υὰς ἀπολαύσεν ἀπὸ τὸν Ή"-
λιον, ἢ ἀπὸ τὴν Σελήνην τὴν χάρου τῆς
υὰς ἀντιτίσαντῇ ἀνδρέως ἐναντίου τῆς δρά-
κοντος. Εἰς τὴν Αὐτερικὴν δὲ ἦτον πλη-
ροφορημένοι οἱ ἀνθρώποι ὅτι ὁ Ήλιος,
ἢ ἡ Σελήνη εἶναι ιακιωμένη ὅταν ἐγίνε-
το ἔκλαψις, καὶ ὁ Νεὸς ἵξεύρει τὶ δὲν
ἔκαμψεν διὰ τὰς καταπραῦνες καὶ υὰς
φιλιωνεῖν μαζή τας. Μὰ καὶ οἱ Εὐλη-
νες ὅπερ ἦτον πλέον γυμνασμένοι καὶ
λεπτόνοες δὲν ἐδόξαζον πολὺν καιρὸν
ὅτι ἦτον μαγευμένη ἡ Σελήνη ὅταν
ἀκολούθησεν. ἔκλαψις, καὶ ὅτι ἡ μά-
γισσαις τὴν κατέβαζαν ἀπὸ τὰς ἀραιάς
διὰ ρίξης τὰς φυτὰς ἔνας ἄδος φυτο-
ροποιεῖ ἀφρῷ; καὶ τέλος πάντων ἡμεῖς
οἱ ἴδιοι δὲν ἐδοκιμάσαμεν ὑπερβολικὸν.

καὶ σαράλογου φόβου πρὸ τριανταδύω
ἡδη χρόνων (έ) εἰς μίση ἐκλεψεῖν τῷ
Ηλίῳ, ἢ ὅποια ἀληθινὰ ἦτον ἐξ ὁ-
λοκλήρῳ ἔυτελῆς; αἴπεροι ἀνθρώποι δὲν
ἐσφαλμάσκαι μέσα εἰς ὑπόγεια; καὶ
ὅλοι οἱ φιλόσοφοι ὅπῃ ἔγραφαι τότε
διὸν νὰ μᾶς βεβαιώσειν ὅτι ἐμεναὶ εἰς
ἀσφάλειαν δὲν ἔκαμναν τὸν κόπον εἰς
μάτην, ἢ τελάχιστον ἔγγυς ματαίς;·
Μήπως ὅσοι ἄχαν καταφύγῃ εἰς τὰ
ὑπόγεια κατεπάσθηκαν νὰ εὕγεν;

Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπεκρίνη ἢ μαρκέζει,
μεγάλη καταισχύνη διὰ τὰς ἀνθρώ-
πους εἶναι ὅλ' αὐτὰ, καὶ ἐπρεπε νὰ γί-
νῃ μία κοινὴ ἀποφασιστικὴ προσαγγή ὅ-
λῳ τῷ ἀνθρώπινῳ γένει, ὅπῃ νὰ ἐμπο-
δίξῃ τὸ νὰ συντύχῃ τινὰς ποτὲ περὶ¹
ἐκλεψεων, φόβῳ τῷ νὰ διατηρῆται ἢ
μνήμη τῶν ἀτοπιῶν ὅπῃ ἢ ἔγιναν ἢ
ἔρρενταισαν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ κεφά-

116 ВРАДИА В.

λαιον. Επρεπε λοιπὸν, τὴν ἀπεκρίθην, αὐτὴ ἡ ἴδια προσαγῆ νὰ ἔξαλά-
ψῃ τὴν μνήμην ὅλων τῶν πραγμάτων,
καὶ νὰ προσέξῃ νὰ μὴν συντύχῃ πο-
τὲ τινὰς περὶ ἁδενὸς, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ
δὲν ἔξεύρω κανένα πρᾶγμα εἰς τὸν κόσ-
μον ὅπῃ νὰ μὴν εἴναι ἔνας ζωντανὸν ἀ-
πομνημόνευμα κανενὸς εἴδους παραφροσύ-
νης τῶν ἀνθρώπων.

Εἶπέ με σὲ παρακαλῶ, εἴπεν ἡ μαρ-
κέζα, ἔνα πρᾶγμα. Εχεν ἄραγε τό-
σον φόβον διὰ τὰς ἐκλάψεις, καὶ ἐκεῖ-
νοι ὅπῃ εἴναι εἰς τὴν Σελήνην, ὅσου
ἔχομεν ἡμᾶς ἐδώ; ἐπειδὴ καὶ ἡ θελε-
μὴ φανῇ ἔνα παιγνίδι ἔξ ὅλοκλήρῳ γε-
λοιῶδες, ἀνίσως καὶ οἱ Γ' νδοὶ τῇ τόπῳ
ἐκάναται εἰς τὸ μερὸν ὥστε τὰς
ἐδικές μας, ἡ οἱ Αμερικάνοι νομίζουν τὴν
Γῆν μας καιωμένην κατ' αὐτῶν, ἡ ἀν-
οι ἐκεῖ Ελληνες φαντάζωνται ὅτι εἴμεσθα

μαγευμένοι, καὶ ὅτι πηγαίνομεν νὰ φθάσειρωμεν τὸ φυτά των, καὶ τέλος πάντων ἀν τοῖς προξενεῖμεν καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν θλιψιν καὶ ἐκπληξιν ὅπε προξενεῖν ἔκεινοι ἐς ἡμᾶς. Παντελῶς δὲν ἀμφιβάλω, τὴν ἀπεκρίσην, καὶ πολὺς ἀγαπῆσα νὰ ξεύρω διατὶ πάλιν νὰ ἔχων οἱ ἀρχοντες κάτοικοι τῆς Σελήνης σανερότερον καὶ βανδύτερον πνεῦμα ἀπὸ ἡμᾶς; Η μὲ ποῖον δίκαιον ἡ σελαν προξενῇ ἔκεινοι μόνου φόβου ἐς ἡμᾶς, χωρὶς νὰ προξενεῖμεν καὶ ἡμεῖς ἐς ἐκένες; ἡμπορῶ μάλιστα νὰ πιεύσω, τὴν ἕπα πρὸς τέτοις γελῶντας, ὅτι κανὼς ἔνας ἀπιερος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἦτον καὶ ἔνας ἀκόμι ἀριετὰ τρελοὶ, ὡς ε νὰ προσκυνῶν τὴν Σελήνην, ἔτιδη ἔναι καὶ ἐς τὴν Σελήνην πολοὶ ὅπε προσκυνῶν ἐπίσης τὴν Γῆν, ἐς τρόπον ὅπε οἱ ἐδικοί μας καὶ ἔκεινοι σέκεν ἔνας πρὸς τὸν ἄλλον κατ' ἀντικρὺ

ΨΙΓ ΒΡΑΔΙΑ' Β.

γονατισού. Καὶ λοιπὸν, ἃπειν ἡ Μαρκέζα, ὕζερον ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἡμπορεῦμεν
νὰ πέλωμεν ὅτι πέμπομεν καὶ ἐπιδό-
ροας εἰς τὴν Σελήνην, καὶ νάμυομεν
κρίσαις εἰς τὰς ἀρρώσεις τις. Ε' παδὴ
ὅμως καὶ δὲν χρειάζεται πολὺς νῆς,
ἀλλὰ φθάνει μόνου νὰ ἔχειν ὄλιγον
πνεῦμα, καὶ ὄλιγην ἐπιτηδεότητα οἱ
κάτοικοι τῇ τόπῳ ἐκάνει διὰ νὰ μᾶς
χαλάσσειν ὅλας αὐτὰς τὰς τιμὰς μὲ
τὰς ὁποίας ἐναμβρυνόμεθα, ὁμολογῶ
ὅτι πολλὰ φοβεῖμαι μήπως καὶ μᾶς προ-
ξενῆται κακμία. Μὴ Φοβῆ-
σθε ποσῷς, τὴν ἀπειρίθην, καὶ δὲν
ὄμοιάζει νὰ εἴμενος ἡμεῖς μόνοι τὸ μό-
νον ἀνόητον εἶδος τῇ κόσμῳ, ὥστεν ὅπῃ
ἡ ἀγνωσία εἴναι πρᾶγμα τρόπου τινὰ
τολλὰ οἰκανού διὰ νὰ εἴναι ἐν γένει παν-
ταχῇ διασκορπισμένη. Καὶ ἀγκαλά-
ἔγω τὴν ἀγνωσίαν τῶν κατοίκων τῆς
Σελήνης ὑποθετικῶς τὴν ἐννοῶ, μ' ὅ-
λου

λον τέτο δὲν ἀμφιβάλω παντελῶς ἐς
αὐτὴν, κανὼς ὅτε ἐς τὰς πλέον βε-
βαίας νεωτέρας ἀδήσαις ὅπῃ λαμβάνο-
μεν ἔκεινεν.

ΕΡΓΑΤΗΡΙΟΣ ΤΑΞΙΔΕΑΣ ΦΙΛΟΦΙΛΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ ΕΠΙΧΙΤΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

Καὶ πόται εἴναι αὐταὶ αἱ βέβαιαι ἀ-
δήσαις, μού ερώτησεν; εἴναι ἔκειναι, τὴν
ἀπεκρίθην, ὅπῃ μᾶς διηγεῦνται οἱ φι-
λόσοφοι ὅπῃ ταξιδεύουν κάνει ἡμέραν
ἀς τὴν Σελήνην μὲ τὰ τηλεσκόπια,
οἱ ὅποιοι ἡμπορεύουν καὶ σᾶς ἀπέντι ὅτι ἀ-
νεκάλυψαν. ἔκει, γαίας, θαλάσσας,
λίμνας, υψηλότατα βουνά, καὶ βαθυ-
τάτας ἀβύσσους.

Μὲ ἀπατᾶς, μού ἀπεκρίθη· τὸ νὰ
νὰ ἡμπορέσουν νὰ εὔρουν ἐς τὴν Σελή-
νην βουνὰ καὶ ἀβύσσους τὸ καταλαμβά-
νω, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ ὡς φαίνεται γυω-
ρίζονται ἀπὸ τὰς μεγάλας καὶ προφα-
νῆς ἀνισότητας ὅπῃ ἔχειν. Πῶς ἥμ-

πορ̄ην ὅμως νὰ διακρίνεται Γῆν καὶ θαλάσσας; Τὰς διακρίνεται, τὴν ἕπα, ἐπιδή τὰ νερὰ μὲ τὸ νὰ ἀφίνεται καὶ περυῖ μέσα εἰς τὸ σῶμα των μέρος τὶ τὴ φωτός, καὶ ἀκολέθως ζέλλει ὅπιστω ὄλιγώτερον φῶς ἀπ' ὅσον λαμβάνεται, φαίνονται μακρόθεν ὡσὰν σκοτειναὶ κηλίδες. Ή Γῆ δὲ ὅπερ διὰ τὴν σερεότητά της ζέλλει ὅπιστω ὄλο τὸ φῶς, εἶναι τὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπερ φαίνονται λαμπρότερα. Οὐ δὲ περίφημος Κασσίνης ὁ μόνος ἀνθρώπος τὴ κόσμου εἰς τὸν ὅποιον ὁ ἔρων ἦτον καλύτερα γυναῖς, ἀνεκάλυψεν εἰς τὴν Σελήνην ἐναπόδημα, τὸ ὅποιον πρῶτον μὲν διαιρεῖται εἰς δύο, ἀκολέθως ἐνώνεται, καὶ ἐπειτα χάνεται εἰς ἐναὲ ἔδος πηγαδιῖ, ὃς εἴμι πορῆμεν μὲ μεγάλην πιθανότητα νὰ χαρῶμεν ὅτι αὐτὸν εἶναι ποτάμι· τέλος πάντων ὄλα αὗτὰ τὰ διάφορα μέρη τόσον καλὰ τὰ γυνωρίζεν

ὅπερ

Εργαστήριο
Πανεπιστημιακού Λογοτεχνικού Πανεπιστημίου
Διεγθύνθη
Επ. Καθηγήτης
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ὅπε τοῖς ἔδωκαν καὶ ὄνόματά, τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλῆσον εἶναι ὄνόματα φιλόσοφων. Οὐδενὶ μέρος ὄνομάζεται Κοπέρνικος, ἀλλο Αὐρχιμήδης, ἀλλο Γαλιλαῖος. Εἶναι ἐν ἀκρωτήριον ὅπε ὄνομάζεται Αὐκρωτήριον τῶν ὄνερων. Μία θάλασσα ὅπε λέγεται θάλασσα τῶν Βροχῶν. Άλλη θάλασσα τῆς Νέκταρος, καὶ ἄλλη θάλασσα τῶν Κρίσεων, καὶ ἐν συντόμῳ ἢ περιγραφῇ τῆς Σελήνης εἶναι τόσου ἀκριβεῖτη ὅπε ἀν ἔνας φιλόσοφος ἢ θελεν εὑρεθῆ ἐκεῖ τώρα δὲν ἢ θελε χάνη βέβαια τὸν δρόμον, καθὼς δὲν τὸν χάνω ἐγὼ ἐις τὸ Παρίσι.

Μὰ ἐγὼ ἐνοξιμεύθμαν, ἀπειρίση ἢ Μαρκέζα, νὰ ἴξεύρω ἀκόμι λεπτομερέσερον πῶς εἶναι οιτεσκευασμένον τὸ μέσα αὐτὴ τὴν τόπῳ. Εἶναι ἀδύνατον, τὴν εἶπα, νὰ σᾶς τὸ διδάξων αὐτὸ οἱ ἄρχον-

τες τῆς σκοπιᾶς. ὅντεν πρέπει νὰ τὸ ἔ-
ρωτήσῃ τινὰς τὸν Αὐτόλφον ὅπῃ ἐπῆγεν
άς τὴν Σελήνην ὀδηγύμενος ἀπὸ τὸν
Αγίου Ιωάννην. Σᾶς ὅμιλῷ ἦδη διὰ τὸ
πλέον νόσιμον πλάσμα ἀπ' ὅσα ἐπλα-
σευ ἡ τρέλα τῇ Αὐριός, καὶ ἔμαι πλη-
ροφορημένος ὅτι πολλὰ θέλαι σᾶς ἀρέσα-
να τὸ μάθετε. Οὐμολογῶ ὅμως ὅτι
πολλὰ καλύτερα ἥθελε κάμη αὖν δὲν ἀ-
νειάτωνεν αἱς αὐτὸ τὸν Αγίου Ιωάννην,
τῇ ὅποις τὸ ὄνομα εἶναι τόσου σεβασμι-
ον καὶ ἄξιον εὐλαβείας. ἀλλ' αὐτὸ τέ-
λος πάντων εἴναι ἀδαι ποιητική, ἡ ὅ-
ποια ἥμπορεῖ μόνου νὰ ἐκληφθῇ ὅπωσδε
ὑπὲρ τὸ δέον ἀξέασ. Ως τόσου ὅλο τὸ
ποίημα εἴναι ἀφιερωμένον αἱς ἐναὶ Καρδι-
αλην, καὶ ἐναὶ μέγας Πάπας τὸ ἐπί-
μησε μὲ λαμπρὰν δοκιμασίαν, ἡ ὅποια
φαίνεται αἱς πολλὰς ἐκδόσαις τυπωμένη
αἱς τὴν ἀρχὴν τῇ βιβλίᾳ. Ιδὲ δὲ περὶ^{Ε. Μ. Τ. Κ. II}
τίνος ἐπρόκειτο λόγος. Ρολάνδος

άνεψιος Καρόλος τῷ μάγνῳ ἄχε τρελα-
δῆ ἐπαδὴ καὶ ἡ ὥραια Αὐγγελίκη ἐπρο-
τίμησε τὸν Μάδωρχον ἀπ' ἐκεῖνον. Μίαν
ἡμέραν δὲ ὁ Αἵσόλφος ὁ γενναῖος ἐκεῖνος
Παλατίνος εὑρέθη ἀς τὸν ἐπίγειον πα-
ράδεισον, ὁ ὅποῖος ἐκείτο ἐπὶ τῆς κορυ-
φῆς ἐνὸς πολλὰ ὑψηλᾶ βουνῦ, ὅπερ ἐπῆ-
γε τὸν Αἵσόλφον ὁ ἵππογρυφός τα,
καὶ ἔτυχε νὰ συναπαντήσῃ ἐκεῖ τὸν ἀ-
γιον Ιωάννην, ὁ ὅποῖος τὸν ἦπεν, ὅτι
διὰ νὰ ιατρευθῇ ἡ τρέλα τῷ Ρολάνδῳ
ἀνάγκη ἔναιι νὰ κάμνει μαζῇ ἐν ταξι-
δὶ ἀς τὴν Σελήνην· ὁ Αἵσόλφος ὅποι ἀλ-
λο δὲν ἐζητᾶσε ἀμή νὰ ἀδῇ τόπους δὲν
ἐπρόσμεινε νὰ τὸν παρακαλέσῃ, καὶ
λοιπὸν ἴδε παρευθὺς ἐτοιμον ἐν ἀρμα
πυρὸς, τὸ ὅποιον ἐσήκωσεν ἀς τὸν ἀέρα
καὶ τὸν Απόζολον καὶ τὸν Παλατίνον.
Καὶ ἐπαδὴ ὁ Αἵσόλφος δὲν ἦτον τόσον
μεγάλος φιλόσσοφος ἐμανεν ἐκεστικὸς
βλέπωντας τὴν Σελήνην πολλὰ μεγα-

λητέ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΙΟΑΝΝΙΝΑ 2006

λιγτέραν, ἀπ' ὅσον τὸν ἐφαίνετο ὅταν
τὴν ἔβλεπεν ἀπὸ τὴν Γῆν. Πολλὰ πε-
ρισσότερον ὄμως ἔμενεν ἐκδαμβος βλέ-
πωντας ἄλλα ποτάμια, ἄλλαις λίμναις,
ἄλλα θενα, ἄλλας πόλεις, ἄλλα δάση,
καὶ μάλιστα (πρᾶγμα ὅπερ ἡδελε κάμη.
καὶ ἔμενε νὰ ἀπορήσω) νύμφας ὅπερ ἐκυ-
νηγῆσαν μέσα εἰς αὐτὰ τὰ δάση. Τὸ
πλέον σπάνιον δὲ καὶ ἄξιον ἀπορίας ἀπ'
ὅσα εἶδεν εἰς τὴν Σελήνην ἥτου μία κοι-
λαῖς, ὅπερ εὑρίσκοντο συναγμένα ὅλα
τὰ ὅσα ἔχανοντο εἰς τὴν Γῆν, ὅποις
εἴδες πράγματα καὶ σὲν ἥτου, καὶ τὰ
διαδήματα, καὶ τὰ πλέτη, καὶ ἡ φύ-
μη, καὶ μία ἀπαρία ἐλπίδων, καὶ ὁ κατ-
ρὸς ὅπερ ἐξοδεύεται εἰς παιγνίδια, καὶ ἡ
ἐλεημοσύναις ὅπερ ἀφίνει μερικοὶ νὰ γί-
νειν μετὰ τὸν θάνατόν τους, καὶ οἱ σίχοι
ὅπερ προσφέρειν εἰς τὰς Ήγεμόνας, καὶ
τέλος πάντων καὶ οἱ ἀναξεναγμοὶ τῶν
ἔραξῶν.